

Miljö- och energidepartementet
Energienheten
Fredrik von Malmborg

Vår referens/dnr:
116/2015

Er referens/dnr:
M2015/2349/Ee

2015-08-20

Remissvar

Remiss av Energimyndighetens rapport Havsbaserad vindkraft

Svenskt Näringsliv har mottagit Energimyndighetens rapport Havsbaserad vindkraft på remiss och har följande synpunkter.

Sammanfattning

Svenskt Näringsliv avstyrker förslaget om att införa ett stödsystem för havsbaserad vindkraft i Sverige. Det saknas en heltäckande analys av såväl behovet, de energisystemässiga samt de samhällsekonomiska konsekvenserna. Energikommisionen bör få arbeta vidare med att ta fram en helhetslösning för Sverige, och fram till dess bör ingrepp som kraftigt påverkar handlingsutrymmet inte genomföras.

Det energipolitiska läget i Sverige

Regeringen tillsatte tidigare i år Energikommisionen för att hantera de framtida utmaningarna i elsystemet och på energimarknaden. Kommissionens uppdrag och målsättningen är att ta fram ett underlag till en blocköverskridande långsiktig energioverenskommelse som ska gälla från år 2025. Svenskt Näringsliv välkomnade detta, särskilt mot bakgrund av att vi redan tidigare hade pekat på behovet av att hantera de utmaningar Sverige står inför gällande elförsörjning och effekthalans på ett samlat sätt.

Sedan Energikommisionen tillsattes har läget på den svenska energimarknaden ändrats, och läget förefaller nu som mer akut än tidigare. Inte minst har Vattenfalls och Eons besked om tidigare stängning av sammanlagt fyra kärnkraftsreaktorer gjort att utmaningarna kring elförsörjningen och effekthalansen nu ligger närmare i tiden än tidigare bedömningar. Redan före 2020 riskerar situationer med effektbrist kunna uppstå.

Svenska Kraftnät har både i sin delrapport "Anpassning av elsystemet med en stor mängd förnybar produktion" och i sitt remissyttrande på regeringens promemoria "Ambitionshöjning inom elcertifikatsystemet till 2020" pekat på att en ökande andel icke planerbar elproduktion kommer att skapa stora systemässiga utmaningar för upprätthållandet av driftsäkerheten i

kraftsystemet. Att den aktör som ansvarar för leveranssäkerheten i elsystemet och driften av stamnätet varnar för detta är oroande, och måste tas på allvar.

Vattenfall såväl som Eon pekar på det låga marknadspriset i kombination med effektskatten som tungt vägande skäl för sina beslut att stänga kärnkraftreaktorer före dess att den tekniska livslängden uppnåtts. De historiskt låga elpriserna i Sverige är ett resultat av politisk påverkan på elmarknaden. Subventioner till viss typ av kraft gör att produktion, som i praktiken inte efterfrågas av marknaden byggs, vilket skapar ett överutbud på marknaden och sätter marknadens normala funktion ur spel. Förutsättningar för investeringar i ny elproduktion som inte subventioneras finns i princip inte, och även intjäningsmöjligheterna för annan typ av redan befintlig kraft påverkas.

Svenskt Näringsliv anser att det vore oansvarigt av regeringen att föregå Energikommissionens och snäva in dess handlingsutrymme genom att föreslå och besluta om ändringar som kraftigt påverkar energimarknadens utveckling och förutsättningar. Detta gäller såväl förslag kring nya stödsystem för förnybart, ökad ambition i elcertifikatsystemet och höjd effektskatt på kärnkraft.

Utredningsuppdraget

Det finns stora brister i det utredningsuppdrag som Energimyndigheten fått av regeringen. Framförallt är det anmärkningsvärt att uppdraget enbart består i att utreda hur ett storskaligt stödsystem för havsbaserad vindkraft bör utformas, inte behovet av ett sådant eller de systemmässiga och samhällsekonomiska konsekvenserna av ett sådant, eller hur detta passar in i helheten för Sveriges framtida energipolitik. Detta gör att föreliggande rapport inte kan ligga till grund för ett beslut om ett separat stödsystem till havsbaserad vindkraft.

Teknikneutralitet

Svenskt Näringsliv anser inte att det är motiverat att föreslå ett så omfattande stödsystem för ett enskilt kraftslag, som dessutom i dagsläget är bland de dyraste att bygga. En grundläggande princip inom den svenska energi- och klimatpolitiken är att styrmedel ska vara generella och val av teknik ska göras av marknadens aktörer, inte politiken. Teknikneutralitet bör alltid vara utgångspunkten i stödsystem, för att den teknologi som är mest konkurrenskraftig ska vara den som byggs.

Energimyndighetens förslag till stödsystem för havsbaserad vindkraft

Den kostnad det föreslagna stödet skulle innebära för kunden är anmärkningsvärd. Förslaget om driftsättning av ett stödsystem baserat på en så kallad sliding premium år 2018 skulle kosta 120 miljarder kronor, motsvarande 7 öre/kWh för elkunden. I förhållande till de låga elpriserna som nu råder, där elpriset under juli 2015 i genomsnitt låg under 10 öre/kWh, är detta orimligt högt. Speciellt då det enbart är stöd till ett enskilt kraftslag och det totalt saknas en analys av huruvida detta bidrar till att lösa de utmaningar som Sveriges elsystem står inför.

Energimyndighetens modelleringar utgår dessutom ifrån att elpriset fram till år 2030 skulle öka till 60 öre per kWh. Om elpriset inte når den nivån skulle det medföra att kostnaden för stödsystemet skulle bli än högre än det som framgår av rapporten, genom systemets konstruktion.

Slutsats

Svenskt Näringsliv avstyrker rapportens förslag i sin helhet, då rapporten inte kan ligga till grund för beslut som kraftigt påverkar elmarknaden och energipolitiken framåt. Energikommissionens arbete bör istället fortskrida för att skapa en helhetssyn på Sveriges framtida elförsörjning.

Stockholm som ovan

Maria Sunér Fleming
Ansvarig Energi och Klimat
0733-017315

Linda Flink
Handläggare Energi och Klimat
0703-3634852